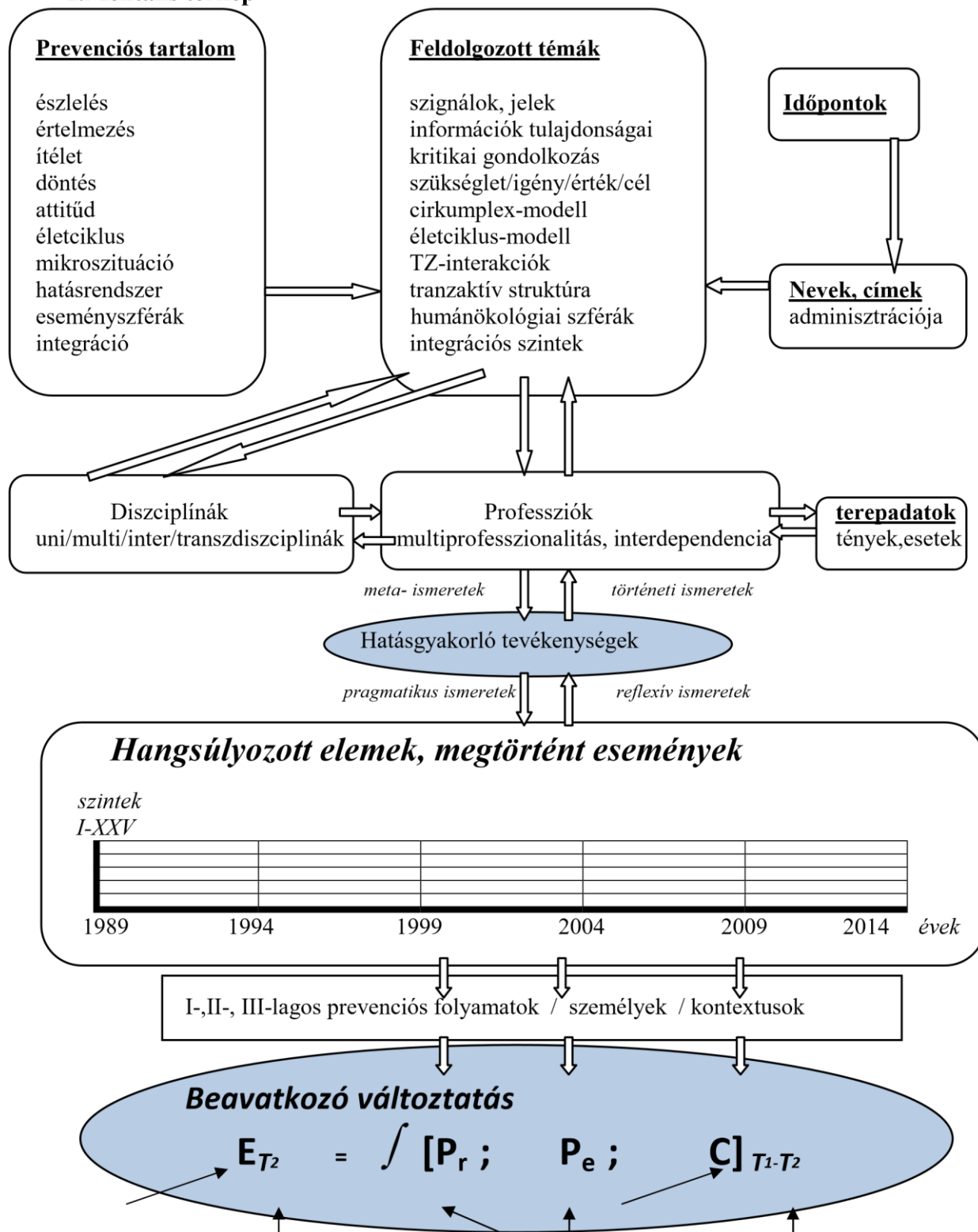

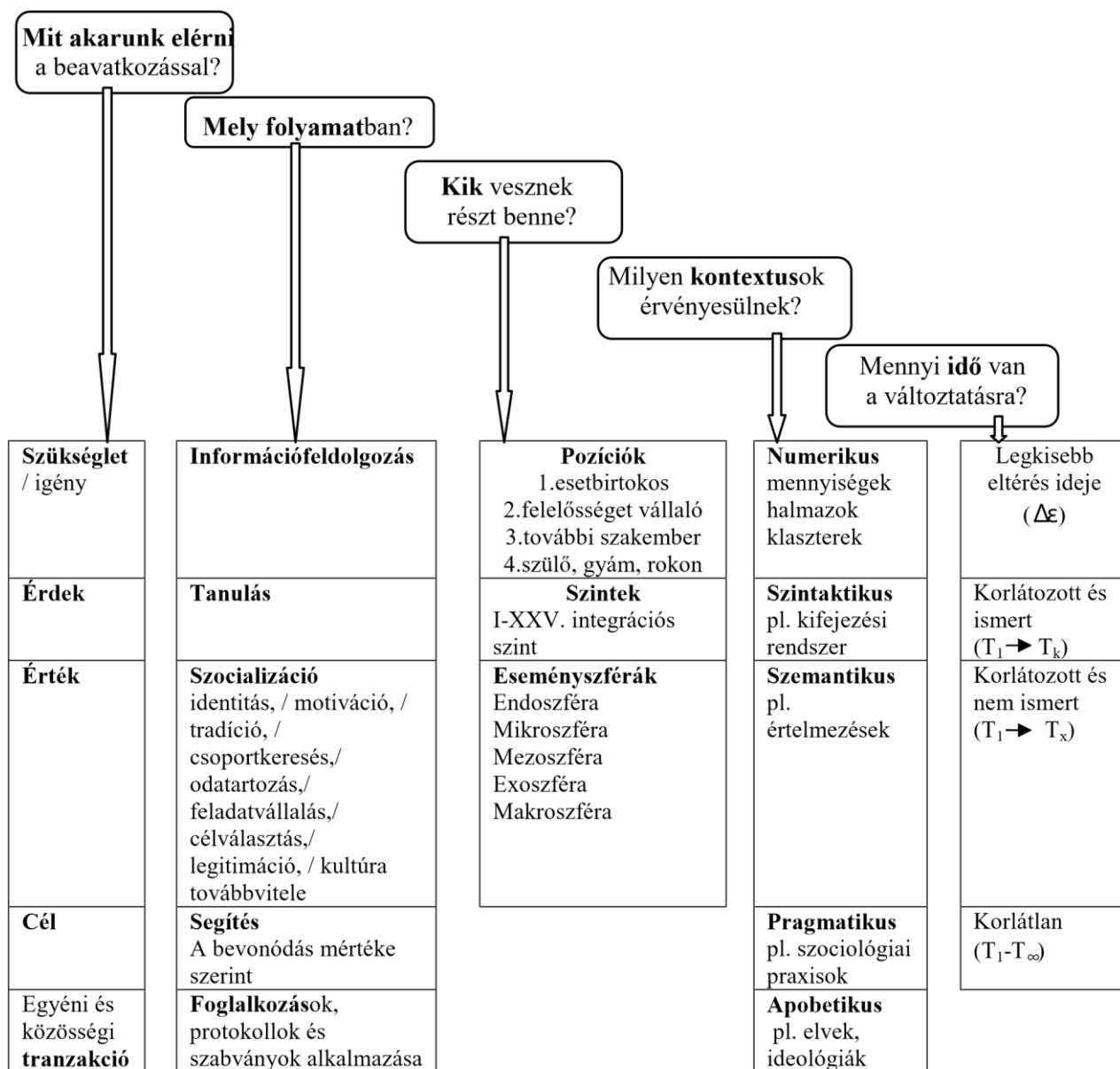
A PREVENCIÓ EREDMÉNYÉNEK KIALAKULÁSA, A PEDAGÓGIAI TRANZAKCIÓ IDŐIGÉNYE

1.Mentális térkép

2. Az aktualizált elemek kapcsolatrendszere

A *hatásgyakorlás szituációjában* aktualizált elemek tranzaktív kapcsolatrendszert hoznak létre. Megválaszolandó kérdések a felelős tevékenységhez:

1. ábra

Prevencióval kapcsolatba hozott tartalmak

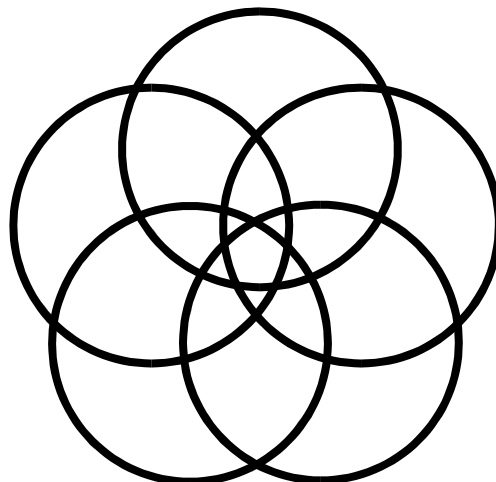
Miben változzon?

szükséglet,
érdek,
érték,
cél

egyéni és közös tranzakciók

Mennyi időt vesz

Mely folyamatban?

igénybe? információfeldolgozás,
legkisebb eltérés, tanulás, egy időpontban, szocializáció,
ismert időtartamban, segítség,
ismeretlen időtartamban protokolltevékenység

Mely

kontextusokban?

Kik vesznek benne részt?

numerikus,

szintaktikus, pozíciók,

szemantikus,

pragmatikus

(mód, eszköz, forma)

apobetikus

szintek,

eseményszférák

2. ábra

Tematikus kapcsolatok az egyes tartalmak között

3. Időigényes állapotváltozások

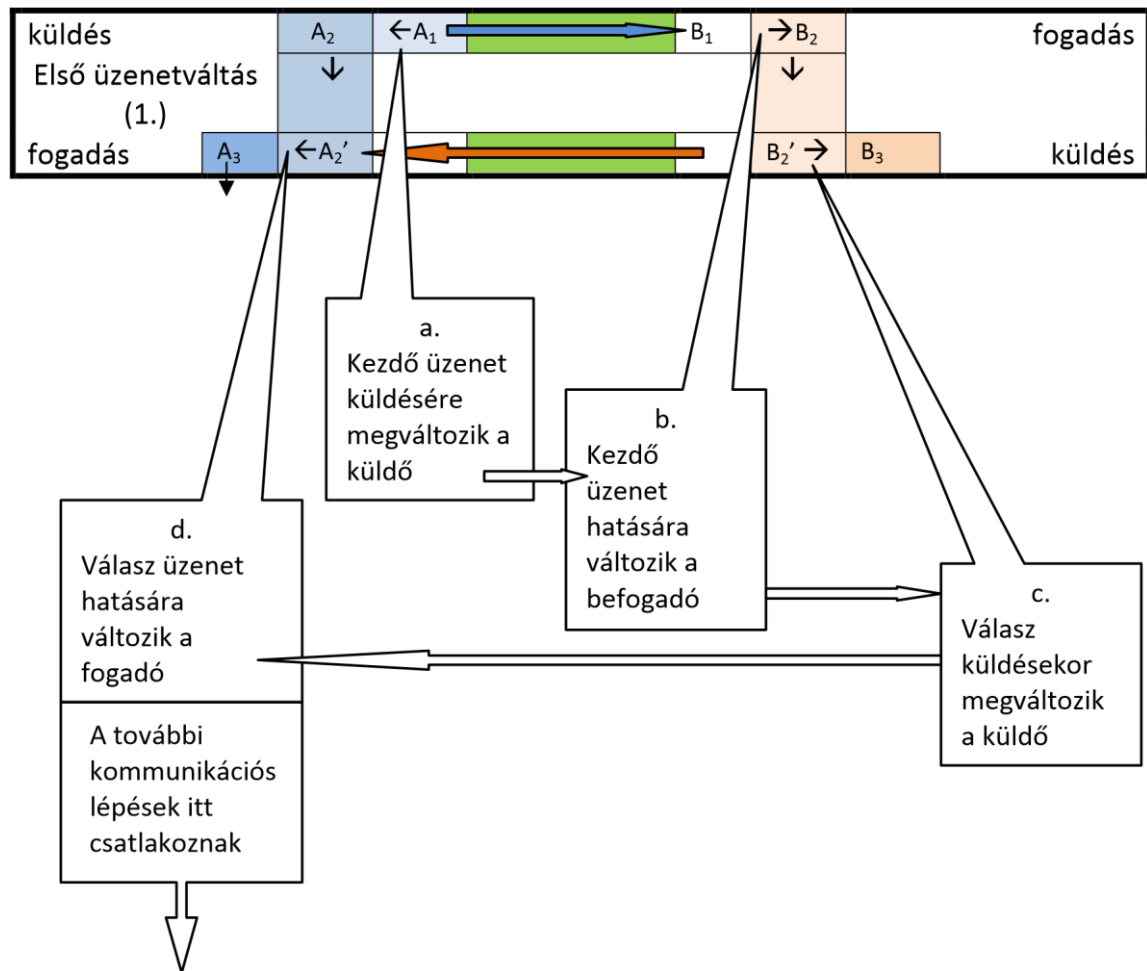
3.1. Állapotváltozások egy üzenetváltás folyamatában

Jelmagyarázat:

A tranzakcióban szereplő információforgalom ($\Rightarrow$) és hatásgyakorlás ($\rightarrow$) az üzenetváltásban mindhárom faktor együttes érvényesülésében valósul meg adott időhatárok között.

A személy
válaszol

B személy csatorna kezdeményez

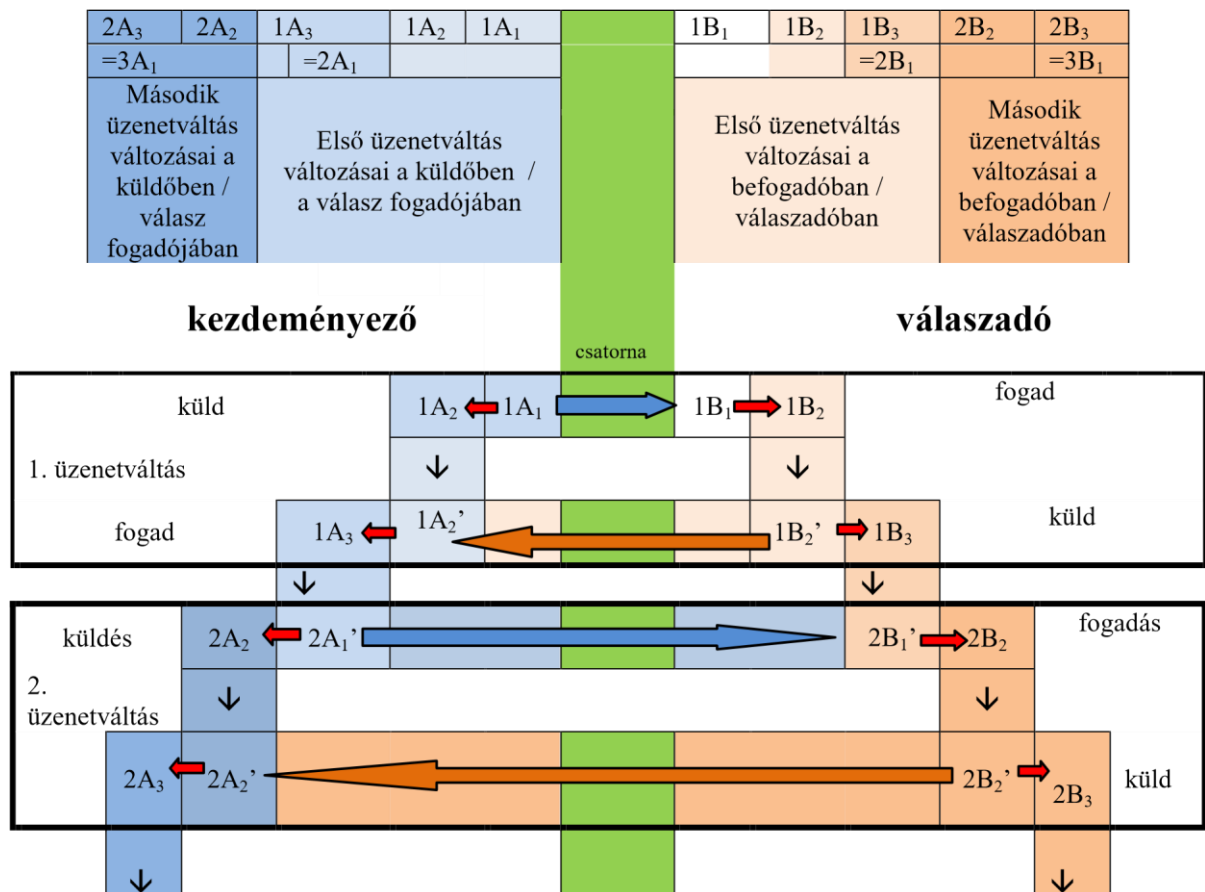

3.ábra
Állapotváltozások helye az üzenetváltásban

3.2. Állapotváltozások egymást követő üzenetváltásokban

Állapotváltozások
az üzenetváltást **kezdeményezőben** (A)
(B)

Állapotváltozások
a **válaszadóban**

4. ábra

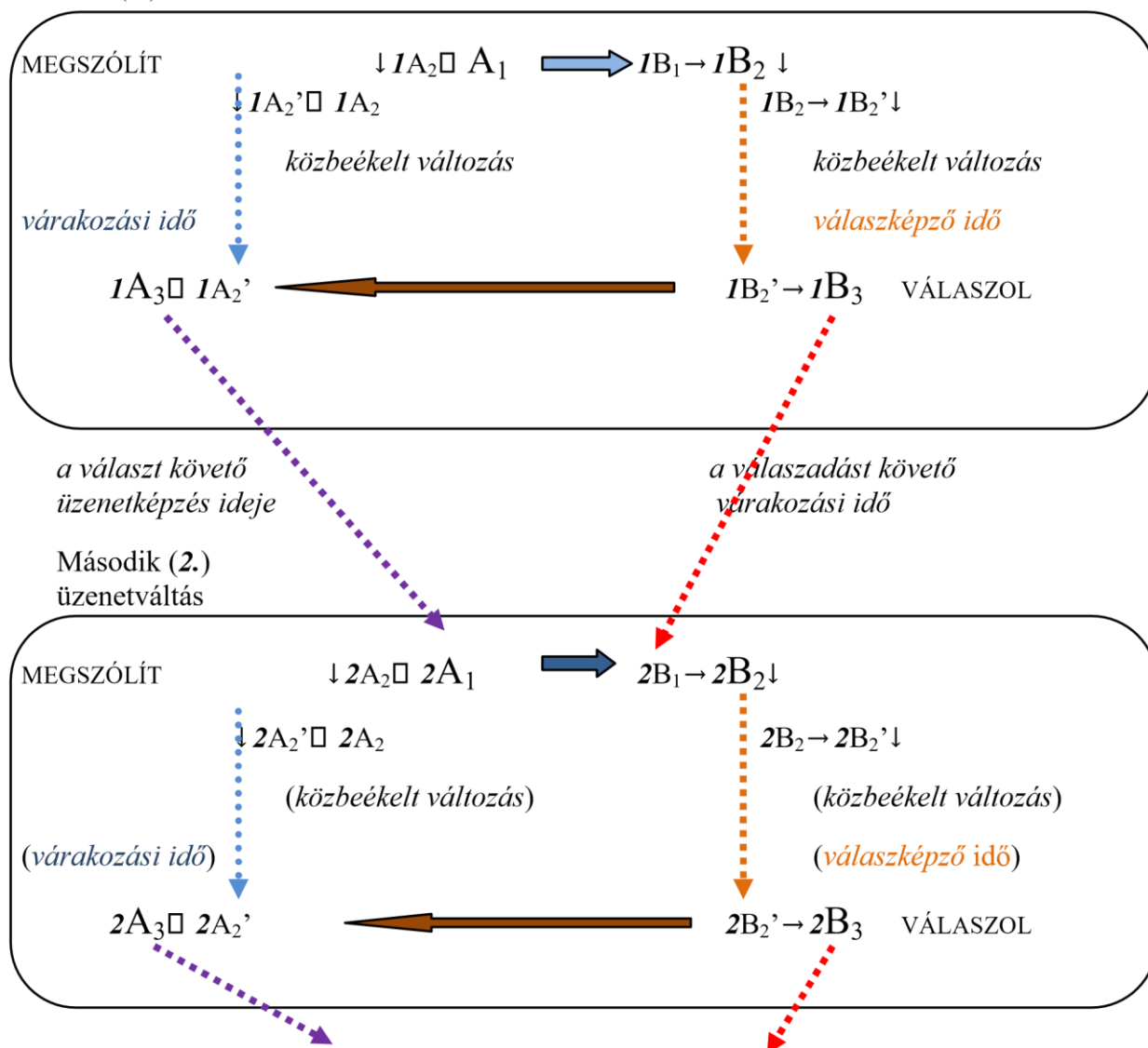
Az egyes üzenetváltások egymáshoz kapcsolódnak

Témaközpontú interakciókban a személy és a közösség valamivel áll kapcsolatban. A hatásgyakorlások üzenetváltó kapcsolatban állapotváltozásokat hoznak létre. Az állapotváltozások minden tranzakció során kettős eredményhez vezetnek. Egyik ezek közül kifelé, a környezetre irányul, a másik befelé irányul. Tehát aki másokra hat, maga is átalakul, és aki mások hatását befogadja, az is átalakul.

A hatásgyakorló személy integrációs szint szerinti identitásának megfelelően lép akcióba és fogadja be az őt érő hatásokat.

3.3. A válaszképzési és várakozási idők helye a tranzakciókon belül és a tranzakciók között

Első (1.) üzenetváltás

5. ábra

Várakozási és válaszképzési idők helye

Személyes munka, intézményi tananyag elkészítése, folyamatmenedzsment megvalósítása, kormányzati tevékenység végzése, nemzetközi jogi keretek létrehozása kapcsán jól lehet érzékelni, hogy a hatásgyakorlás állapotváltozást eredményez, ami időt igényel. A kommunikáció sem folyamatos, a fókuszba helyezett témák sem azonosak, a helyszínek és szituációk gyorsan változhatnak, stb. tehát az idő gyorsabban múlik, mint amennyi hatás irányítására képesek vagyunk. A váratlanok, közbeékelődő hatások szövevénye a tudatos tevékenységgel együttesen jelenik meg, ami az előrelátó és tapasztalaton alapuló beavatkozások esélyét befolyásolja. A személy szabad döntéseit érő hatások és törekvéseit kialakító motivációk a preventív munkát befolyásolják, ami azt eredményezi, hogy tudásunk alapján tevékenykedve sem lehetünk biztosak a legjobb eredmény elérésében.

4. Állapotváltozások az integrációs tér szintjeiben és szintjei között valósulnak meg

Jelmagyarázat:

Folyamatrész		Kezdeményező (A) üzen és megváltozik	Kezdeményező (A) vár, fogad és megváltozik	Megszólított (B) befogad és megváltozik	Megszólított (B) készül, válaszol és megváltozik
Állapotváltozások		A ₂ A ₁	A ₃ A ₂ ' A ₂	B ₁ →B ₂	B ₂ →B ₂ '→B ₃
A változás száma		Δ	Δ	Δ	Δ
Belső és külső hatás					
Szint	A szint megjelölése	Kezdeményező (A) üzen és megváltozik	Kezdeményező (A) vár, fogad és megváltozik	Megszólított (B) befogad és változik	Megszólított (B) készül, válaszol és megváltozik
		A ₂ A ₁	A ₃ A ₂ ' A ₂	B ₁ →B ₂	B ₂ →B ₂ '→B ₃
		Δ	Δ	Δ	Δ
					
XXII.	Globális				
XXI.	Interkulturális				
XX.	Kulturális				
XIX.	Kontinentális				
XVIII	Regionális				
XVII.	Szubregionális				
XVI.	Ország				
XV.	Országgrész				
XIV.	Ország-régió				
XIII.	Megyei és Budapest				
XII.	Járás				
XI.	Megyeszék-hely				
X.	Megyei jogú város				
IX.	Város				
VIII.	Nagyközség				
VII.	Körjegyzőség				
VI.	Község				
V.	Intézmény				
IV.	Csoport				
III.	Család				

II.	Egyén				
I.	Tárgy				

6. ábra

Az integrációs tér a tranzakciók horizontális és vertikális irányú hatásgyakorlásának tere

Bármely szereplő, bármely állapotában, bármely szint másik szereplőjével képes a kommunikatív pozícióban tranzakció hatására változni (küldés hatására történő változás: Δ , Δ , vagy befogadás hatására Δ , Δ történő változás során). A gyakorlat alapján kiemelt szintekként szoktuk kezelni a globális, nemzetközi, országos, intézményi és egyéni szintek üzenő és befogadó személyeit magukban foglaló szinteket, akik a szintnek megfelelően hosszabb-rövidebb idő alatt tudják az egyes tranzakciókat megvalósítani. Minél magasabb az integrációs szint, annál integráltabb összetevő együttes hatására alakul ki az eredmény, ami a várakozási és a válaszadási idő meghosszabbodását is jelenti. Hazánkban a prevenció eseményei között a pedagógiai prevenció elsősorban az iskola-intézményekben valósítható meg, ám a neveléstudomány teljesebb értelmezési keretben mindenkire érvényesíthető, bármely szinten és szituációban, abban bármely szerepben vesz részt a tranzakciókban. A 25 év eseményei bizonyítják, hogy a diszciplinaritás, a professzionalitás, a folyamatmenedzselés területén egyre bővülő lehetőségekkel gazdagodhat az a gyakorlat, ami lehetséges volna a tudomány és az irányítás/kormányzás lehetőségei szerint. A prevenció gyakorlatára vonatkozó elveink, reflexív és történeti ismereteink mozaikszerű eredmények alapján alakíthatók ki. Az együttműködés és a hálózati munka nagyon differenciált érdekek, eltérő értékek és esetlegesen finanszírozott célokhoz igazodott az elmúlt negyed században. A preventív területek, események összesítése fehér foltok megszüntetésével jár együtt, melyben – szakosztályi törekvésünk lehetőségei szerint is – szorgalmas munkával részt kívánunk venni.

5.Időt igénylő változások

Intra-tranzakcionális időfelhasználás eseményei:

a.az üzenetküldő belső változása:

a.1. az adó tranzakciója során

a.2. a vevő tranzakciója során

b.az üzenetbefogadó belső változása

b.1. vevő hatásra bekövetkező változása

b.2. adó hatásra bekövetkező változása

c.a személy adott tranzakciótól elkülönített, saját folyamatainak párhuzamos megvalósulása

Inter-tranzakcionális időfelhasználás:

a.válaszképzés üzenetváltások között

b.várakozás üzenetváltások között

c.a személy adott tranzakciótól elkülönített, további folyamatainak párhuzamos megvalósulása

Az egészség épségének fenntartása folyamatos feladat, ami által a dinamikus egyensúly állandóságát biztosíthatjuk lehetőségeink szerint. Biológiai, pszichikai és mentális adottságaink révén fejleszthetjük képességeinket ezen a téren, de egyéni és közösségi lehetőségeink – bár tág térben helyezkednek el – mégis korlátozottak. Különbözőek vagyunk abban is, hogy lassan vagy gyorsan reagálunk-e, aktívak vagy passzívak vagyunk-e. Időreval szükségünk a szocializáció, a tanulás, a segítség az egészségfejlesztés stb. tranzakcióihoz.